

Sygn. akt I C 45/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Mariusz Tchórzewski

Protokolant: Dorota Twardowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 marca 2015 r. w L.

sprawy ze skargi Fundacji (...) w L.

o wznowienie postępowania I C 355/07 Sądu Okręgowego w Lublinie

z powództwa Fundacji (...) w L.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w W., A. P., M. S.

o zapłatę

I. zmienia wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 30 stycznia 2009 r. sygn. akt I C 355/07 w zakresie punktu II w ten sposób, że utrzymuje w mocy nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 31 października 2006 r. sygn. akt I Nc 186/06 w stosunku do pozwanej M. S.;

II. uchyla rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte w punkcie III wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 30 stycznia 2009 r. sygn. akt I C 355/07;

III. zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powódki Fundacji (...) w L. kwotę (...),10 (siedemnaście tysięcy czterysta dwadzieścia 10/100) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. zasądza od pozwanej M. S. na rzecz powódki Fundacji (...) w L. kwotę 14772,- (czternaście tysięcy siedemset siedemdziesiąt dwa) zł tytułem zwrotu świadczenia spełnionego na mocy postanowienia zawartego w punkcie III wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 30 stycznia 2009 r. sygn. akt I C 355/07.

I C 45/11

UZASADNIENIE

Skargą z dnia 14.01.2011 r. (k. 2-5) Fundacja (...) w L. (dalej oznaczana, jako (...)) wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 30.01.2009 r. w sprawie oznaczonej sygnaturą akt I C 355/07 i o zmianę tego wyroku przez uwzględnienie powództwa w stosunku do pozwanej M. S. oraz zasądzenie od niej na rzecz powoda kosztów dotychczasowego postępowania, kosztów postępowania wywołanego skargą, jak również zasądzenie zwrotu spełnionego na mocy pkt III zaskarżonego wyroku świadczenia, wypłaconego M. S. w kwocie 14.772,- zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.04.2009 r.

W uzasadnieniu skargi powód podał, że Sąd Okręgowy w Lublinie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 31.10.2006 r. sygn. akt: I Nc 186/06 orzekł o solidarnej odpowiedzialności pozwanych: (...) Sp. z o.o., A. P. i M.

S., zasądając kwotę 201.459,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8.07.2006 r. oraz zasądził kwotę 9 734,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu na rzecz Fundacji (...).

Pozwana M. S. wniosła zarzuty od powyższego nakazu zapłaty, w których podniosła wadliwość poręczenia wekslowego, ponieważ w chwili jego udzielenia miała pozostawać w ustroju wspólności majątkowej z mężem P. S., który nie wyraził zgody na tę czynność.

Sąd I instancji rozpoznając zarzuty przyjął, że pozwana M. S. w dacie zaciągania zobowiązania pozostawała w związku małżeńskim, w którym obowiązywał ustrój wspólności majątkowej. Sąd stwierdził, że ważność poręczenia wekslowego uzależniona jest od zgody współmałżonka poręczyciela, jeżeli stanowi ono czynność przekraczającą zakres zwykłego zarządu. W wyniku braku zaistnienia tej zgody w realiach sprawy, poręczenie na wekslu M. S. było czynnością nieważną z mocy prawa. Na tej podstawie wyrokiem z dnia 30.01.2009 r. Sąd uchylił nakaz zapłaty w stosunku do M. S. i zasądził na jej rzecz zwrot kosztów procesu (uzasadnienie w/w wyroku).

W toku procesu toczącego się przeciwko oskarżonej M. S. w Sądzie Okręgowym w Lublinie IV Wydziale Karnym pełnomocnik Fundacji (pokrzywdzonego w sprawie karnej) zapoznał się z umową notarialną z dnia 31.07.2003 r., o wyłączeniu wspólności ustawowej pomiędzy małżonkami P. i M. S.. W ocenie strony umowa stanowi nowy dowód, który może mieć wpływ na wynik sprawy cywilnej, a z którego strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu, ponieważ został zatajony przez pozwaną w celu uzyskania przez nią korzystnego rozstrzygnięcia (skarga o wznowienie postępowania wraz z uzasadnieniem k. 2-4).

W odpowiedzi na skargę, pismem z dnia 23.03.2011 roku, pozwana wniosła o oddalenie skargi w przedmiocie wznowienia postępowania oraz zasądzenie kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia z dnia 30.09.2013 r., rozpoznając wniosek pozwanej, Sąd odmówił odrzucenia skargi powoda, szeroko uzasadniając rozstrzygnięcie (k. 358-363).

Sąd ustalił, co następuje.

W sprawie I Nc 186/06 Fundacja (...) z siedzibą w L. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty, iż pozwani: (...) z o.o. z siedzibą w W., M. S. i A. P. winni zapłacić powodowi, Fundacji (...) kwotę 201.459,50 zł, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 8.07.2006 r. (k. 2-3 akt I C 355/07).

Nakazem zapłaty z dnia 31.10.2006 r. wydanym w postępowaniu nakazowym, sygn. akt I Nc 186/06, Sąd Okręgowy w Lublinie uwzględnił wskazane powództwo i zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 201.459,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 8.07.2006 r. oraz zasądził kwotę 9.734,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 55 akt I C 355/07).

W zarzutach odnośnie nakazu zapłaty z dnia 29.11.2006 r. pozwana podniosła, że jakkolwiek poręczyła wystawiony przez powoda weksel in blanco, to jednak umowa poręczenia wekslowego była nieważna z uwagi na brak zgody jej małżonka na zaciągnięcie przez nią tego zobowiązania, przy podniesionym przez pozwaną fakcie pozostawania, w dacie czynności prawnej, w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej. Pozwana także zarzuciła nieprawidłowość wyliczenia kwoty pożyczki na dzień 16.06.2006 r. Podniosła bowiem, że w dacie 26 kwietnia 2005 r. powód zaświadczył, że kwota należności głównej pozostała do spłaty wynosi 162.500 zł, natomiast 16.06.2006 r. kwota ta zwiększyła się do 181.323,07 zł. Zarzuciła również, że nie może odpowiadać za zobowiązania pozwanej spółki za okres, gdy nie pełniła w niej funkcji prezesa (k. 63-64 akt I C 355/07).

Wyrokiem z dnia 30.01.2009 r., wydanym w sprawie I C 355/07, Sąd Okręgowy w Lublinie uchylił nakaz zapłaty tego Sądu z dnia 31.10.2006 r., sygn. akt I Nc 186/06, w stosunku do pozwanej M. S. i w tej części oddalił powództwo, zasądając na rzecz pozwanej zwrot kosztów procesu w kwocie 14.772 zł. Sąd ustalił, że pozwana M. S. była poręczycielem wekslowym zobowiązania osoby trzeciej, która swego długu wobec powódki bezspornie nie spłaciła, ważność weksla nie budziła wątpliwości. Sąd uwzględnił jednak zarzut pozwanej, że umowa poręczenia wekslowego

była nieważna, z uwagi na brak zgody małżonka M. S. na zaciągnięcie przez nią zobowiązania, przy pozostawianiu przez nią w dacie czynności prawnej w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej (k. 470-479 akt I C 355/07).

Realizując przywołane orzeczenie powód przelał w dniu 22.04.2009 r. na konto M. S. kwotę 14.772 zł tytułem zasądzonych kosztów postępowania (k. 11).

W dniu 18.11.2010 r. pełnomocnik powoda, w toku przeglądania akt sprawy karnej o sygn. IV K 256/09 zapoznał się z kserokopią sporządzonej między P. i M. S. w dniu 31.07.2003 r. umowy ustanowienia rozdzielności majątkowej, sporządzonej w formie aktu notarialnego (zeznania A. T., k. 166-167v).

W dniu 25.05.2004 r. powód zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w J. umowę pożyczki na kwotę 200.000 zł. Zabezpieczeniem pożyczki był m.in. wystawiony przez spółkę w dniu 25.05.2004 r. weksel in blanco. Weksel został poręczony przez A. P. i M. S., którzy podpisali także deklarację poręczycieli weksla (okoliczność bezsporna, umowa k. 27-30, odpis weksla k. 24, deklaracja wekslowa k. 25, deklaracja poręczycieli weksla k. 26 akt I C 355/07).

W dacie udzielenia poręczenia M. S. była żoną P. S.. Małżonkowie pozostawali w ustroju rozdzielności majątkowej, gdyż w dniu 31.07.2003 r., a więc przed datą avalu objętego oceną prawną Sądu w sprawie I C 355/07, M. S. i jej mąż P. S. zawarli umowę majątkową o wyłączeniu wspólności ustawowej, przed notariuszem A. D. w L., w formie aktu notarialnego Rep. A (...) r. i fakt ten nie został ujawniony w toku procesu o zapłatę (wypis aktu notarialnego z dnia 31.07.2003 r., Rep. A (...) r., k. 23-24).

Pismem z dnia 13.09.2005 r. Fundacja wypowiedziała umowę pożyczki i wezwała spółkę do zapłaty kwoty 165.394,68 zł (wypowiedzenie k. 48-49 akt I C 355/07). Wezwanie było bezskuteczne, dług nie został zapłacony (bezsporne).

Pismem z dnia 16.06.2006 roku powód zawiadomił pozwaną o wypełnieniu weksla na kwotę 201.459,50 zł, obejmującą – wg stanu na dzień wypełnienia weksla:

- niespłacony kapitał pożyczki 181.323,07 zł
- odsetki 20.007,63 zł
- koszty monitów 128,80 zł.

W zawiadomieniu o wypełnieniu weksla, połączonym z wezwaniem do zapłaty, powód określił termin płatności weksla. Wezwanie zostało doręczone pozwanej. Mimo otrzymania wezwania, nie dokonała ona wykupu weksla (zawiadomienie o wypełnieniu weksla wraz z dowodami doręczenia, k. 32, 35 akt I C 355/07).

Weksel został wystawiony zgodnie z deklaracją wekslową, na kwotę odpowiadającą aktualnemu zadłużeniu spółki z tytułu przedmiotowej umowy, M. S. była już wcześniej wzywana do spłaty długu i informowana o jego wysokości (umowa k. 27-30, odpis weksla k. 24, deklaracja wekslowa k. 25, zeznania A. T. k. 317-318, zestawienie k. 287 akt I C 355/07, informacja k.39 i 41 w zw. z k. 46 akt I C 355/07).

Kwota 201.459,50 zł, stwierdzona tytułem egzekucyjnym - nakazem zapłaty z dnia 30.01.2009 r, I Nc 186/06, nie została w żadnej części zapłacona do chwili obecnej (zeznania H. Ł., k. 421).

W toku sprawy karnej IV K 256/09, po ustaleniu przez Fundację istnienia przywołanej umowy małżeńskiej pozwanej, M. S. złożyła dokument prywatny, opatrzony datą 1.09.2003 r. – „Umowę w sprawie wspólności majątkowej”, w którym zawarto oświadczenie woli P. S. o cofnięciu oświadczenia woli złożonego przed notariuszem w dniu 31.07.2003 r. w sprawie Rep. A (...) r., jako złożonego pod wpływem groźby (k.49). Wg treści pisma małżonkowie mieli pozostawać w stanie bardzo głębokiego konfliktu, M. S. miała szantażować bardzo chorego mężowi decyzją o rozwodzie i pozostawieniem bez środków do życia, a umowa o rozdzielność majątkową miała temu zapobiec. W dniu 1.09.2003 r. M. S. miała przyjąć do wiadomości oświadczenie męża o uchyleniu się od skutków uprzedniego oświadczenia woli

–z podanych przyczyn, a w nieodległym czasie urodziło im się drugie dziecko (zeznania pozwanej k. 304 i 339). W późniejszym okresie czasu, już po 1.09.2003 r., czyli po dacie rzekomego zawarcia opisanej umowy z mężem, M. S. posługiwała się umową z 31.07.2003 r. o rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej, przy zaciąganiu pożyczek i kredytów w bankach (fakt przyznany – zeznania pozwanej k.460, informacja (...) Banku (...) S.A. w W. z 8.07.2011 r. k. 104).

Pozwana M. S. jest podejrzaną i oskarżoną w szeregu postępowań karnych, w związku z przynależnością do zorganizowanej grupy przestępczej, której zarzuca się popełnianie, na przestrzeni wielu ostatnich lat, licznych przestępstw oszustw, wyłudzenia mienia i działania na szkodę różnych podmiotów, w tym (...). Postępowania te były i są prowadzone przez jednostki prokuratur różnych szczebli – od rejonowych, do apelacyjnej włącznie, znajdują się na różnych stopniach zaawansowania procesowego. Między innymi, Prokuratura Rejonowa w Chełmie prowadziła postępowanie 2Ds 1229/08, z zawiadomienia (...), o popełnienie przestępstwa na szkodę (...) przez (...) Sp. z o.o. Postanowieniem z dnia 2.03.2009 r. postępowanie to, wraz z postępowaniem 2 Ds. 53/09, dotyczącym przywłaszczenia urzędzeń przez (...) Sp. z o.o. na szkodę (...) (...)w P., zostało dołączone do śledztwa Prokuratury Okręgowej w Lublinie nr V Ds. 16/06/s, prowadzonego przeciwko A. P. i innym. Akt oskarżenia w sprawie V Ds. 13/10/s skierowano przeciwko 13 osobom (w tym M. S.), zarzucając im łącznie popełnienie 53 przestępstw, na szkodę kilkudziesięciu podmiotów (w tym (...)), sam dokument - akt oskarżenia - wszczynający sprawę ostatecznie prowadzoną pod nr IV K 321/11 tutejszego Sądu, zawierający 119 stron, wraz z załączonymi dokumentami śledztwa został objęty 100 tomami akt sprawy (w momencie wszczęcia postępowania przed sądem). W toku dalszych czynności procesowych sprawa ta, wraz z kolejną sprawą przeciwko oskarżonej M. S., została połączona z przywołaną wcześniej sprawą IV K 256/09 Sądu Okręgowego w Lublinie (bezsporne, dokumenty z akt karnych w aktach sprawy, uzasadnienie postanowienia z k. 358-363).

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przywołane dowody, w postaci dokumentów prywatnych i urzędowych, których prawdziwości i autentyczności (z wyłączeniem „umowy” z 1.09.2003 r.) nikt nie kwestionował oraz przywołane dowody osobowe. W ocenie Sądu nie jest wiarygodny dokument prywatny przedłożony przez pozwaną na okoliczność uchylenia się w dniu 1.09.2003 roku przez P. S. od oświadczenia o ustanowieniu rozdzielnosci majątkowej z M. S. (k. 49). W ocenie Sądu pismo zatytułowane „umowa w sprawie wspólności majątkowej” zostało antydatowane i wytworzone wyłącznie dla celów niniejszego postępowania oraz procesu karnego. W tym zakresie Sąd nie obdarzył również wiarą zeznań pozwanej, w których wskazała ona na okoliczności zawarcia małżeńskiej umowy majątkowej oraz oświadczenia z dnia 1.09.2003 roku (k. 304, k. 460). Niewiarygodne są także jej zeznania, że w dacie poręczenia nie pozostawała z mężem w ustroju rozdzielnosci majątkowej (k. 320 akt I C 355/07). Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że powódka po dacie wskazanej, jako termin sporządzenia pisma o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli (1.09.2003 r.) powoływała się względem podmiotów trzecich na ustanowioną aktem notarialnym (z 31.07.2003 r.) rozdzielnosc majątkową i przyznała ten fakt w zeznaniach składanych w niniejszej sprawie, w dniu 2.03.2015 r. Ustalono w sprawie, że miało to miejsce na pewno przy zawieraniu umowy kredytowej z dnia 7.06.2005 r. i umowy kredytowej z dnia 18.10.2005 r., przy których powódka składała (jako załącznik do wniosku) odpisy aktu notarialnego Rep. A nr (...) (k. 104). Pozwana podawała, że mąż miał zawrzeć umowę o rozdzielnosci majątkowej w dniu 31.07.2003 r. pod wpływem jej szantażu o zamiarze pozostawienia go bez środków do życia, co jest nielogiczne o tyle, że umowa ta de facto wprost prowadziłaby do takiego skutku, gdyż to powódka była ówczesnie osobą prowadzącą wysoce dochodową działalność gospodarczą na bardzo szeroka skalę, mąż miał być już wtedy chory i pozostający na jej utrzymaniu i zawarcie umowy mocą, której traciłby udział w dochodach uzyskiwanych przez powódkę, w żaden sposób nie mogło prowadzić do wyeliminowania groźby pozostania bez środków do życia, groźby niewiarygodnej z uwagi na treść art.art. 23, 27, 28, 60 k.r.o. W ocenie Sądu twierdzenia powódki o mającym istnieć konflikcie małżeńskim z P. S. i jej „szantażu” są nieprawdziwe i zostały wymyślone dopiero przy tworzeniu pisma opatrzonego sfalszowaną datą 1.09.2003 r. Zważyć należy, że przy tak potencjalnie głębokim konflikcie, jaki miał wymusić na P. S. zawarcie umowy małżeńskiej w formie aktu notarialnego w dniu 31.07.2003 r., niespełna miesiąc później małżonkowie S. mieliby już żyć zgodnie, zawierając stosowną „umowę” w dniu 1.09.2003 r., M. S. nie tylko przyjęła bez protestu oświadczenie męża (złożone w zwykłej formie pisemnej), który wprost zarzucał jej popełnienie przestępstwa groźby karalnej, lecz w nieodległym czasie, małżonkowie poczęli drugie dziecko, cały czas zamieszkując razem, prowadząc jedno, wspólne gospodarstwo domowe (vide zeznania powódki). Powyższe okoliczności, oceniane

w świetle zasad doświadczenia życiowego i przy ujawnionym fakcie zarzucanej pozwanej wielokrotnej, poważnej działalności przestępczej, wprost nakazywało przyjąć sfałszowanie dokumentu z dnia 1.09.2003 r. wyłącznie dla celów zmierzających do „ubezskuteczenia” umowy z dnia 31.07.2003 r. („odkrytej” przypadkowo przez powódkę dopiero w 2010 r.). Zważyć przy tym należy, że wnosząc zarzuty w sprawie I Nc 186/06 pozwana w ogóle nie powoływała się na powyższe dokumenty, załączając wyłącznie oświadczenie męża, że poręczenia udzieliła w trakcie pozostawania w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej, na co on nie wyraził zgody. W tej sytuacji Sąd - w oparciu o dokument urzędowy – wypis aktu notarialnego z dnia 31.07.2003 r., Rep. A (...) r. przyjął, że pomiędzy stronami w dacie udzielenia poręczenia wekslowego przez pozwaną, istniała rozdzielność majątkowa pomiędzy nią, a mężem P. S..

W toku procesu I C 355/07 (od dnia 6.11.2007 r.) i w sprawie niniejszej pozwana M. S. występowała z pełnomocnikiem (adwokatem)(pełnomocnictwa k.281-282 akt I C 355/07) i miała nieograniczony dostęp do akt sprawy. Z tych względów, Sąd nie uwzględnił wniosku powódki z dnia 9.03.2015 r. o otwarcie rozprawy i dopuszczenie dowodu z dokumentów związanych z jej stanem zdrowia z okresu ostatnich kilkunastu lat (zaświadczeń lekarskich i kopii dokumentacji medycznej), gdyż strona mogła dowody te przedłożyć w toku obu postępowań, nie uczyniła tego do zamknięcia rozprawy i jej wniosek bezspornie zmierzał do przewleknięcia postępowania, zgodnie z dotychczasową praktyką procesową w sprawie I C 355/07 i sprawie niniejszej. Konkluzję tę wzmacnia fakt, że dowody objęte wnioskiem o otwarcie rozprawy nie wiązały się w żaden sposób z zarzutami sformułowanymi przez powódkę w 2006 r. w odniesieniu do nakazu zapłaty z dnia 31.10.2006 r. i obecnie podnoszenie przez nią potencjalnie nowych faktów jest niedopuszczalne (por. art. 493 § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia zarzutów przez pozwaną). Tym samym, przedmiotowe dokumenty, które w myśl art. 217 § 1 i 3 k.p.c. nie mogły stanowić dowodów w sprawie na okoliczności faktyczne będące przedmiotem ustaleń Sądu, zostały stronie zwrócone.

Sąd obdarzył w całości wiarą zeznania przedstawiciela powódki i przywołanego świadka, jako logicznie dopełniające się wzajemnie oraz z dowodami z pozostałych dokumentów.

Pozostałe dowody osobowe przeprowadzone w toku postępowania ze skargi o wznowienie postępowania zostały poddane ocenie w uzasadnieniu prawomocnego postanowienia z dnia 30.09.2013 r. (k.358-362), ocena ta zachowuje swą aktualność i jej ponawianie jest zbędne.

Sąd zważył, co następuje.

Skarga o wznowienie postępowania w sprawie o sygn. akt I C 355/07 zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 30.01.2009 roku jest zasadna i skutkuje zmianą tego wyroku na podstawie art. 412 § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 399 § 1 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Dopuszczalność wznowienia postępowania obejmuje także postępowanie odrębne. Możliwe jest zatem wznowienie postępowania zakończonego prawomocnie nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym lub upominawczym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 04.01.1973 r., I CZ 152/72, z dnia 21 sierpnia 2003 r., III CO 9/03).

Skarga o wznowienie postępowania podlega badaniu przez Sąd pod kątem dopuszczalności dwojakiego rodzaju - dopuszczalności samej skargi oraz dopuszczalności wznowienia postępowania. O dopuszczalności skargi decyduje zachowanie ustawowego terminu do jej wniesienia (art. 407 i art. 408 k.p.c.) oraz oparcie skargi na ustawowych podstawach wymienionych w art. 401, 401¹ i 403 k.p.c., natomiast badanie dopuszczalności wznowienia obejmuje ocenę zasadności skargi.

W sprawie nie może budzić wątpliwości dopuszczalność i niewadliwość skargi o wznowienie postępowania (spełnienie przesłanek formalnych skargi), co zostało szczegółowo wykazane w uzasadnieniu postanowienia z dnia 30.09.2013 r. (k. 358-363), ustalenia i wnioski leżące o podstaw tego orzeczenia zachowały pełną aktualność w dacie zamknięcia rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku.

W tym zakresie, wyłącznie tytułem przypomnienia nadmienić należy, że wniesienie skargi o wznowienie postępowania ograniczone jest dwoma terminami przewidzianymi w art. 407 i art. 408 k.p.c., które w sprawie zostały zachowane. Skarżący uzyskał wiedzę na ten temat treści sporządzonej między P. i M. S. umowy o wyłączeniu wspólności ustawowej w dniu 18.11.2010 r. w związku z zapoznawaniem się przez pełnomocnika powoda z aktami sprawy karnej o sygn. IV K 256/09. Z tą datą strona w sposób wiarygodny dowiedziała się o ich istnieniu nowego dowodu i w sposób niewątpliwy mogła ocenić jego prawdopodobny wpływ na wynik sprawy. Skarga wniesiona w dniu 14.01.2011 r. nie może być zatem uznana za spóźnioną.

Nie może również budzić wątpliwości, że skarga oparta została się na ustawowej podstawie. Podstawą rozpoznawanej skargi o wznowienie postępowania jest przepis art. 403 § 2 k.p.c., który stanowi, że można żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia nowych okoliczności faktycznych, bądź nowych środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Nie ulega zaś wątpliwości, że w toku postępowania objętego skargą powód nie wiedział o istnieniu i treści w/ w aktu notarialnego dotyczącego ustroju małżeńskiego majątkowego, który z uwagi na treść zarzutu pozwanej (uwzględnionego przez Sąd w sprawie I C 355/07) był istotny dla sprawy.

Odnosząc się do szczegółowych podstaw skargi wskazać należy, że możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. uzależniona jest od zaistnienia łącznie trzech przesłanek: 1) wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane, 2) możliwości wpływu tych okoliczności lub dowodów na wynik sprawy, 3) niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2010 r., II PZ 12/10).

Istotne są zatem tylko okoliczności faktyczne i środki dowodowe istniejące już w czasie trwania prawomocnie zakończzonego postępowania, nie zaś powstałe po tej dacie (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2008 r., IV CZ 70/08, LEX nr 658207, z dnia 6 maja 2010 r., III PZ 3/10, LEX nr 602065), a przy tym nie tylko nieujawnione ale i nieujawnialne, czyli takie, o jakich strona nie wiedziała i z obiektywnych przyczyn (a więc nie wskutek opieszałości, zaniedbań, zapomnienia czy błędnej oceny) wiedzieć nie mogła (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98, LEX nr 78214; z dnia 19 marca 2010 r., II PZ 5/10, LEX nr 583798 i z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZ 18/10, LEX nr 686067). Późniejsze wykrycie obejmuje jedynie okoliczności faktyczne i środki dowodowe, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a zatem dotyczące podstawy faktycznej dochodzonego przez powoda roszczenia (tj. uzasadniające przytoczony w pozwie lub odpowiedzi na pozew stan faktyczny) i na tyle istotne, że ich uwzględnienie spowodowałoby wydanie innego rozstrzygnięcia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 1973 r., II CR 104/73, OSNCP 1974, nr 2, poz. 29; z dnia 24 maja 1982 r., II CO 1/82, OSPIKA 1084 nr 2, poz. 27 i z dnia 8 maja 2008 r., V CZ 25/08, LEX nr 646372). Mogą to być zarówno fakty i dowody odnoszące się bezpośrednio do postawy faktycznej spornego roszczenia, jak i dotyczące jej pośrednio, tj. brane pod uwagę przy ocenie zebranego materiału dowodowego (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2008 r., I CZ 152/07, LEX nr 465908 i z dnia 6 lutego 2009 r., IV CZ 2/09, LEX nr 610222).

W niniejszej sprawie nie może budzić wątpliwości, że zaistniała przesłanka do wznowienia postępowania cywilnego w postaci wykrycia okoliczności nieznaney sądowi w dacie wydania wyroku, mogącej mieć wpływ na treść orzeczenia. Fakt zawarcia umowy o ustanowieniu rozdzielności majątkowej nie był bowiem znany stronie ani sądowi w dacie wydania wyroku i brak jest podstaw do przyjęcia, że powód ponosi za to jakąkolwiek odpowiedzialność. Nie można w sprawie mówić o zaniechaniu strony w przedmiocie wniosku o przeprowadzenie dowodu z umowy z uwagi na zaniedbanie, opieszałość, czy chociażby błędną ocenę potrzeby powołania się na dowód (vide szczegółowe ustalenia w uzasadnieniu postanowienia z dnia 30.09.2013 r. k. 358-363).

W konsekwencji stwierdzenia podstaw do wznowienia postępowania, w świetle treści art. 412 § 1 k.p.c. koniecznym było ponowne rozpoznanie meritum sprawy, w tym odniesienie się do zarzutów podniesionych przez pozwaną.

Podnieść należy, że postępowanie wszczęte na skutek skargi o wznowienie jest dalszym ciągiem sporu głównego. Spór wraca zatem do tego stanu, w którym istniał przed wydaniem prawomocnego wyroku (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, postanowienie SN z 9 maja 2014 r. I PZ 6/14). Ponowne rozpoznanie sprawy po wznowieniu postępowania (art. 412 § 1 k.p.c.), będącego następstwem uznania istnienia podstawy wznowienia przewidzianej art. 403 § 2 k.p.c., obejmuje zaś uwzględnienie nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, ich oceny z dotychczas zgromadzonym materiałem i stwierdzenie, w jakim zakresie okoliczności objęte tą podstawą wpłyną na treść poprzedniego orzeczenia (por. postanowienie SN z dnia 25 lutego 2009 r., II CSK 501/08).

Odnosząc się do samej podstawy roszczenia powoda wskazać należy, że zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 28 maja 1936 r. – Prawo wekslowe (Dz. U. z 1936 r. Nr 37, poz. 282 ze zm.), zapłatę weksla można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (aval), co do całości sumy wekslowej, lub co do jej części. W myśl art. 32 powołanej ustawy poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

Wystawca weksla własnego obowiązany jest do zapłaty sumy wekslowej, a w przypadku nie zapłacenia weksla do spełnienia świadczeń ubocznych wymienionych w art. 48 Prawa wekslowego. Analogiczne zobowiązanie ciąży na poręczycielu wekslowym. Odpowiedzialność wymienionych osób jest solidarna, zgodnie z art. 47 Prawa wekslowego.

Powyższe reguły wprost odnoszą się do tzw. sola weksli (weksli niezupełnych), ze względu na treść art. 10 Prawa wekslowego. Wywód ten należy uzupełnić o stwierdzenie, że w judykaturze dopuszcza się – o ile rozstrzyga o tym stosunek podstawowy – możliwość ujęcia w sumie wekslowej, jako elementu składowego, odsetek za opóźnienie (por. uzasad. wyroku SN z 30.06.2010 r. V CSK 461/09).

Zaskarżając nakaz zapłaty pozwana zarzuciła rozstrzygnięciu, że strona powodowa nieprawidłowo wyliczyła kwotę, na którą wypełniła weksel. Podniosła, że nie może odpowiadać za zobowiązania pozwanej spółki za okres, gdy nie pełniła w niej funkcji prezesa, powołała się na zarzut nieważności poręczenia z uwagi na pozostawanie w dacie czynności we wspólności majątkowej.

Bezsporna w sprawie była okoliczność zawarcia umowy pożyczki, niewykonanie jej przez zobowiązaną spółkę oraz wystawienia weksla gwarancyjnego in blanco, jak również udzielenie poręczenia wekslowego przez pozwaną.

Odnosząc się do zarzutu nieprawidłowości wyliczenia sumy wekslowej stwierdzić należy, na co wskazały zeznania świadka A. T., że wezwanie wskazujące na pozostawanie należności głównej w kwocie 160.000 zł skierowane było do pozwanej przed wypowiedzeniem umowy, kiedy to pożyczka oprocentowana była według stopy umownej. W związku z wypowiedzeniem umowy, zgodnie z paragrafem 7 pkt. 3 umowy pożyczkobiorca obowiązany był do zwrotu pożyczki z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych za okres od dnia „uruchomienia pożyczki”. Z tego względu zadłużenie spółki zostało wyliczone od nowa, w ten sposób, że każda kwota wpłaty zaliczona została najpierw na odsetki „podatkowe”, a to co przekraczało wymagane odsetki zaliczano na spłatę kapitału. W ten sposób – po dokonanych przerachowaniach zobowiązania pożyczkodawcy - zadłużenie w kapitale wyniosło 181.323,17 zł, dalszych odsetkach 20.007,63 zł, kosztach korespondencji i monitów 128,80 zł (zestawienie k. 287, zeznania A. T. k. 317-318, umowa, k. 27-30 akt I C 355/07).

Powód przedstawił zatem sposób wyliczenia sumy wekslowej z wyszczególnieniem kwot od jakich naliczane były odsetki, stopy oprocentowania i okresów biegu odsetek. Pozwana zaś prawdziwości tego twierdzenia nie kwestionowała i w żaden sposób – poza gołosłowną opozycją – nie podważyła. Nie wykazała również, by pożyczka została spłacona przez dłużną spółkę w większym zakresie, aniżeli wynika to z wyliczenia przedstawionego przez powoda. Ubocznie należy też wskazać, że przepis art. 10 Prawa wekslowego obciążał pozwaną ciężarem udowodnienia okoliczności objętej zarzutem i obowiązkowi temu pozwana – reprezentowana przez pełnomocnika nie podolała, nie przywołując żadnych dowodów dla podważenia poprawności wypełnienia weksla. W najnowszej judykaturze wskazuje się przy tym dodatkowo, że każde zobowiązanie wekslowe, w tym wynikające również z weksla in blanco, ma charakter abstrakcyjny i posiadacz weksla in blanco jest w ogóle procesowo zwolniony z obowiązku dowodzenia istnienia

wierzytelności (i jej rozmiaru) w stosunku podstawowym (tak wprost SN w wyroku z dnia 27 marca 2014 r. III CSK 100/13).

Nietrafne jest twierdzenie pozwanej, że nie powinna odpowiadać za zobowiązania spółki za okres, gdy nie pełniła w niej już funkcji prezesa. Wskazać bowiem należy, że podstawą odpowiedzialności pozwanej, jako poręczyciela wekslowego jest art. 32 ustawy Prawo wekslowe, zgodnie z którym poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Odpowiedzialność pozwanej jako poręczyciela wekslowego ma charakter abstrakcyjny i bezwarunkowy, jest to odpowiedzialność „samodzielna materialnie, niesubsydiarna, solidarna i w ograniczonym jedynie stopniu uzależniona od zobowiązania głównego” (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24.11.2009 r. V CSK 129/09 oraz z dnia 13.02.2009 r. II CSK 452/08 a także z dnia 18.11.1970 r. I PR 407/70). Skoro pozwana złożyła -jako poręczyciel - podpis na wekslu in blanco stanowiącym zabezpieczenie wykonania umowy pożyczki, stała się zobowiązanym z tytułu udzielonego poręczenia wekslowego. Okoliczności tej zaś oraz autentyczności podpisu złożonego na wekslu pozwana nie kwestionowała. Pozwana musiała być zatem świadoma, że w przypadku spełnienia warunków wypełnienia weksla odpowiadać będzie jako poręczyciel wekslowy niezależnie od swojej aktywności w organach spółki.

Jak wskazano niezasadny był zarzut braku zgody małżonka pozwanej na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym, skoro jak ustalono małżonkowie pozostawali w chwili udzielenia poręczenia stosownie do umowy z dnia 31.07.2003 r., Rep A Nr: (...).

W świetle przeprowadzonych w sprawie dowodów należało uznać, że w zakresie kwoty należności głównej, skapitalizowanych odsetek i dalszych należności ubocznych, weksel wystawiony przez powoda został prawidłowo wypełniony przez pożyczkodawcę, w świetle wymogów art. 101 Prawo wekslowe oraz zgodnie z deklaracją wekslową.

Z tego względu uwzględniając skargę powoda, na podstawie art. 412 § 2 k.p.c. należało zmienić wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 30.01.2009 roku w sprawie o sygnaturze akt I C 355/07 w zakresie punktu II, zgodnie z dyspozycją art. 496 k.p.c.

Konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku była potrzeba uchylecia rozstrzygnięcia o kosztach procesu w sprawie I C 355/07 oraz zasądzenie na rzecz powoda zwrotu niekwestionowanej kwoty 14.772 zł, w oparciu o przepis art. 415 k.p.c.

Mając na uwadze, że przepisy nie przewidują osobnych stawek dla czynności o wznowienie postępowania w tym zakresie należy sięgnąć do przepisu art. 406 k.p.c., który odsyła do odpowiedniego stosowania w tym postępowaniu przepisów o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. O ile, bowiem postępowanie wywołane skargą jest, co do zasady ujmowane, jako ciąg dalszy sprawy meriti (por. postanowienie SA w Lublinie z dnia 30.12.2013 r., I ACz 1279/13, k.404-405), o tyle w zakresie kosztów procesu wywołanego skargą, w tym kosztów zastępstwa prawnego strony, utrwaliło się stanowisko, zgodnie z którym stronie należy się zwrot kosztów poniesionych w tej fazie procesu, nie wyłączając pełnego wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika "za ponowne prowadzenie sprawy" nawet wtedy, gdy ten sam pełnomocnik reprezentował stronę w postępowaniu objętym skargą i o kosztach tam powstałych Sąd już orzekł uprzednio (por. orzec. SN z 23.06.1955 r. IV CZ 109/55 OSN 1956/3/71). Z tego względu, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu, o kosztach tych orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 406 k.p.c. przy zastosowaniu § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Na koszty zasądzone od pozwanej złożyły się: opłata od skargi w wysokości 10.073 zł, wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 7.200 zł oraz 147,10 zł tytułem wydatków pokrytych przez powódkę (związanych ze stawiennictwem świadka na rozprawie).